

1. Argai bila

Mundu hantzen nekez nintzen sartu

Besien bidle herririk gogortu

Zabaltsun garbier eskertu

Argia nuen nik luzaz xerkatu (Berritz)

Gizartearen bilturrik ditu

Askoren sabel ezirik minkortu

Azpi jokokak legezati onhartu

Cezurra ezin bestie blakatu

Argia nuen nik luzaz xerkatu

Eia zuk hori zinuen senditu

(berritz)

Arrola gora arrola behera

Ur xiriparen gisa

Bagoaz gu begi argi bila

(berritz)

Il. Gorde dilingun ametisen sari

Baratze bat gaur hor dugu jarri

Laguntzat atzerbe ugari

Eia guretzat ohanitze sari

Izarrak oro gaur zaitziki agertu

Beren negarrik ezitdi pausatu

Eigarrekian bertsoak asmatu

Bihotzez gaur nai zaitugu eskertu

(berritz)

Argia nuen nik luzaz xerkatu

Eia zuk hori zinuen senditu

(berritz)

Hitzak: E. Labeguerie
Donua: E. Labeguerie

2. Bidez Bide

Bidez bidle aspaldian

Bagoaz lau anaha

Ezin utia gure arlian

Irria dela nasaia

Munduko gora berterak

Askotan kantatuak

Ezin bestela finka

Ezin bizi bestela

Bizi lagun seme alabak

Zuerti ebotsi gaialk

Zuerti ebotsi egunak

Zerbat dira zerbat dira

Baketen izenearr - Kantatzen dugu

Biharren izenearr - Kantatzen dugu

Torturaziteen aurka - Kantatzen dugu

Lagunen nahi biza - Kantatzen dugu

Bizi lagun seme alabak

Zuerti ebotsi gaialk

Zuerti ebotsi egunak

Zerbat dira zerbat dira

Bizi lagun seme alabak

Zuertat azken kantu hau

Zuertat. Zuertat. Zuertat.

Hitzak: E. Labeguerie
Donua: E. Labeguerie

3. Orroitzapen

Belar igarritaren gainean
Bere gorputz gaitua
Xoko batean etzanda
Larrugorritz, Larrugorritz
Baserrí paketsu hortan, ukatua nahigarritz
Jolas egarritz
Aratsalde, bero horrek, gure nahiari
Atoak ideia, atsek ideki.
Bere gorputz mehe eta xuri, ene begietzat
Zela jan garri.
Lotsa gabeko jolasan, gihela ari
Ene gorputza, nahi fruita bihurtu zen
Eta bere eskuekin kizandú zidanean
Ene sobeletik, Bizitza, Bizitza.

Ene ikara gelditzean
Bere gorputza, maitatu nuen
Eta gure Laru bustiak
Alkar zirela
Arats poagarri hartan
Ganbara sabelkor hartan
Ametsian, Ametsietan
Lo, hartu genuen.

4. Emakume

Ene asmoen sabela
Bokandolearen laguna
Ene adiskide, hori zera, Emakume
(berritz)

Ene orroipen ederrena,
Ametsik gosoaena, den dena,
Zira zu, Emakume, Emakume.

Ene Zalanztarik haundiena
Uste gabe biziena, Maitasuna
Emakume, Emakume,
(berritz)

Bizi emale
Borroka egile
Langile
Hori zera, Emakume
Maitatua, ukatua
Zapakdua, Emakume
(berritz)

Emakume

Hitzak: Ez ezaguna
Doñua: E. Labéguerie

5. UDA

Joan zinen gau batez
Joan zinen lasterrez
Amodioa zinez
Herritarisunetz betez
(berritz)

Aurten gure uda lila
Gozik hizua
Elaizaren 21an erori fruitua
- UDA -

Hitzak: E. Labéguerie
Doñua: E. Labéguerie

6. Aditu dut

I.
Aditu dut jakintean batek numbait erran zuela
Eskualdan izan baino lehen gu erakundán gihela

bil hadi ahal baduk hi jakintsun ergela
Ez erran guri Aranoa Beletik eldu dela
(berritz)

II.
Aditu dut Eskualdunak auzitarat goatzila
Xapelán baten ontasunak ondatu ditugula
bil hadi ahal baduk. Hi jauri juje ergela
Ez erran guri oker batek argilaksten duela

III.
Ibasi dut mamj beltza errede mintzo zela
Gozur ala egi berdin erraiten zituela.
bil hadi ahal baduk, Prokurador ergela
Badakigu aintzinetik epaiturik dagola.

IV.
Eskualdunen gaitakeri bakarra hau izan da
Beren bizia zaintzea zuzena den bezala
Xuti hadi Eskalduna ta albasak burua
Eitori duk legetzara errausteko ordua.

Hitzak: Elizanburu, B. Sarasola
Doñua: Herrikoa + E. Labéguerie

7. Intsumitu

Intsumitu, intsumitu
Zure Herria, Haurtau
Intsumitu, Intsumitu
- Zure Herria -

I.

Trixerik nago bihotzean
Ikusi baitut egun batean
Ate ikusiak zabaltzean
Etsai indarrak nere etxean
Ni hobendun nintzala idurian
Gaitagin baten gisa indarpean

II.

Azpegi ideltzean
Eri mintzo euskaraz gaitagin
Hede xuri bat aintzinean
Ebe nihaterat jin nahian
Ene anaia dela lege pean
Armak orai harditzala Frantzian.

III.

Nere anakak ez du gogo
Frantziaren armadan sartzeko
Zapaltzaletik laguntzeko
Aitaren, hurrak, ditu zainduko
Odi ber zainetan, du harziko
Aniak ez sekulan ukatuko

Hitzak: Beñat Sarasola
Doñua: E. Labéguerie

8. Ardi Saldoa

I.

Ardi saldoa erdi galdun
Mendi xokoaan basarti
Ez dut jaberik ez dut biderik
Lagunen gandik urriti

II.

Egun batean laino artean
Urruterazi ebetuki
Geroztik nuan nahi nurbait bizinahi
Eta zakurrak atzetik.

III.

Ohe hotzean oihan beltzean
Ez eguzki eta ez argi
Zakur goseak begi kuzeak
Gure odoln egarri

Eguzki bila beti nabila
Naiz eta egon gordea
Ohe arrotza ai zainden hotza
Ziran zu bakardadean.

III.

Ezailut maite urrundu zaitte
Zendako jarraitzen naua
Bakardadea bihotza gabea
Zuk itho behar hal naua

Amets urdinak nekaz eginak
Akemak jaten dituzte
Gauaz nabila argian bila
Ilargia du emazte.

Hitzak: Xanti Iparraguirre
Doñua: E. Labéguerie

9. Tripan min

Tripan min eta tripan min
Kaskoin betek deraut egin
(berritz)

I.

Egin ondoan merkatu
Biek ginuen afardu
Erretira zen urbidu
Poltsian ginren lotu

II.

Nik ohiu gora Euskadi
Berak "Sale Basque" neri
Nik papotik lotu hari
Poltsak orduan jeltzi

III.

Kaskoia dute libratu
Ni aldiz kartzean sartu
Kartzelatik dut kantatu
Denek dezaten aditu

IV.

Kartzelatik eskapatu
Santandresen ni gertatu
Kaskoia han arapatu
Eta bertan dut zapratu

Tripan min eta tripan min
Kaskoian dui egin
(Berritz)

Hitzak: M. Labéguerie - guk
Musika: M. Labéguerie

10. Amets bat

Amets bat egin dut
Haurto amets bat egin

I.

Aspaldian ametsa eginik
Zintudala gogoa beterik
Biharko bidean ezaririk
Haurto idaztotan pausatutik
Mundu berri larez estalirik
Oro kantu iriz apaldurik
Lanoen ifluna urratirik.

Gure manatzaleak ez ziren
Ez arrotz ez nehoiz diruzale
Gure kontseletarik ez ziren
Beren lelo gizen sinetsle
Bekalazteria ez ezagutzen
Dohainik gabeko-geuzuzale
Oro zioen mailakun zaintzale

Amets bat egin dut
Haurto amets bat egin
(berritz)

Hitzak: E. Labéguerie
Doñua: E. Labéguerie

11. Kateak

I.
Bizieren kurlpia ituzilez katean
Laster udaberria hori diagu atean
Ene barnean nago kalala batean
Lili eder bi eta ni halen atean

Lehioa estalia hetsita atea
Nahi eta ezinezko inora joaten
Liliek nahikulate urro ilustea
Zaila izango da ni kantari hastesa

II.
Kantatuzia mailte beti izan dut nik
Naiz eta aldi hantun raogen idulk
Koiakalako atak daukatze itairik
Höök irakitzeko ez dago itzurrik

TXoriantzetan ez da udaberri onik,
Alai ezin abestu kalaien gozien,
Naturak batera bizi nahi nukarik,
Hori ezin lortu ez dut beste penik

III.
Koiaklan bitartzo ni ez nintzan sortu
Aholatasuna mailte eta ezin lortu
Geldirik egoteko ez nau ni bizioru
Gordeta egotera bai naute zigortu

Kateak eroldituzten hasi omen dira
Gau ta egan nago lehorra begira
Ez heidan galdogin hartuak nar dira
Bizirik ituzilaz nahi nuke mendira
Ustelzen doaz kateak
Haustuko ditut ateak
Bizi berri bat ekarriko dit
Libre izateak.

Hitzak: Xanti Iparraguirre
Doña: E. Labeguerie

12. Kanta berri

I.
Oi kanta berri zurekin nago orai duela aspaldi
Zuretat nuen kar bero huna sustistur eta du dirudi
Beste lanetan iragan ditut eguak eta gaualdi
Bisnain oraino ez dut ulatu Euzkadi nere aberri

II.
Oi kanta berri bitzetikun ezpainatarat jalki
Eskual airen bizialzen zaitut zu nere moztalaria
Anai atsean izan banatze bercede samurlaria
Izan zaitte zu neure partetik bakezale den xorta

III.
Oi kanta berri izan zaitte zu anai arteko zuhia
Batasunetik libertadetat argiztan duen bida.
Kantelan den abertzalarik emozio dot argia
Hestirikun den bitzetari esperantza urbiak.

IV.
Oi kanta berri gure herriak behar du bide ta zubi
Eztaen ere bait espadako argiarekin ur garbi
Horiek denak ez dire aldi dituen Euzkadi
Harbit orainak beharko dit kanta bai eta kanta bi.

Hitzak: M. Labeguerie
Doña: M. Labeguerie

• **ARGI BILA:** Alogardone en está mundo de malicia y odio. De mentiras y de penas. Mucho tiempo he buscado la luz. Y en notarlo, tú has sido la primera. Hemos construido un anhelo, un sueño. Que sea un refugio para nosotros y nuestros amigos. Donde las estrellas brillantes sean los faros. Donde la vida es poesía. Gracias de todo corazón. Como un chorrito de agua, brillando sobre la roca. Buscamos siempre la luz más próxima.

• **BIDIZ BIDE:** A través de senderos, caminos y carreteras. Cuatro hermanos caminan errores y desgracia. Cantan a la luz, a la vida y no temen la noche. Dispuestos a denunciar la tortura y la degradación de las coraciones.

• **ORROITZAPEN:** Jugando sin vergüenza. Derrotados sobre la tierra seca. En este caldo medicado. Nuestros deseos se hallaban desperdiciado. Cuando nuestros cuerpos vibrantes de alegría no fueran más que uno. En nuestro anhelo nos hemos dormido.

• **EMAKUME:** Mujer. Tú eres mi compañera. Mi amiga en mi soledad. Mi necesidad más dulce. Mi sueño más dulce. Tú afrontas tu vida, tu trabajo y tu lucha. Sin embargo, tú estás jugadora y optimista.

• **UDA:** Nos has dejado una tarde. Te has ido demasiado aprisa. Por el amor por la esperanza. Por tu país, siempre dispuesta a la lucha. Este año, nuestra flor de verano. Se ha ajado prematuramente. El 21 de junio, el fruto ha caído.

• **ADITU DUT:** "El Vasco descendió del francés". Como el agallo negro del cuervo. Jueces, procuradores, policías. Nuestros truces os parecen honrosos. Para nosotros, somos culpables a priori. Nuestro único error es querer sobrevivir.

• **INTSUMITU:** Insomnio. Escuché tu patir. Las fuerzas del orden. Han roldado mi casa. Como si fuera un malhechor. Uno de los guardias me dijo: "Habladme en vasco". Tu hermano debe tomar las armas por Francia". Mi hermano no tiene intención. De servir a Francia.

• **ARDI SALDUA:** Como un rebello sin pastor. Perdido, desahogado hijo de los amigos. Perseguido por los perros. En el frío y en la noche. En un hecho glorioso. Blanco el sol. Soledad maliciosa. "Por qué me persiguen?". La lucha es mi única compañera. Me lo han robado todo. Han manchado mi nombre. Con mentiras y por intereses. Por el poder y por el dinero. Firmado traidores sin vergüenza. Hasta cubiertos. Vuestros con el oro y a nosotros con la tierra. Sin embargo, aunque queramos ligaduras. Queremos vivir en nuestra casa.

• **TRIPAN MIN:** Me da dolor de tripan... Hemos comido y hablado de política. He gritado "Gora Euzkadi" y el "Saló Basco". Me han agredido... he llorado... he escapado... lo he encontrado. Le he hecho daño en la tripan...

• **AMETS BAT:** He soñado para ti. Con un mundo cubierto de flores. De risas, de alegría y de calor. Dominantes, asesores y otros burocratas. Se habían convertido en los "guardianes de la amistad".

• **KATEAK:** Je ne suis pas né pour être dans une cage. Et on m'a condamné à vivre caché. Jour et nuit le regard déformé. Mon seul espoir est de retrouver vivants. Sur mes montagnes. La rouille s'agrippe mes chèvres. La liberté m'apportera une nouvelle vie.

• **KANTA BERRI:** Tu, la chanson qui m'inspire mon pays. Sois pour les prisonniers le poète lumineux de la liberté. Cependant, il en faudra bien d'autres encore pour que vive Euzkadi.

• **ARGI BILA:** Éblouissant dans ce monde de malice et de haine. De mensonges et de peines. J'ai longtemps cherché la lumière. Et, à la révéler, tu es déjà la première. Nous avons construit un jardin, un nid. Qui soit un abri pour nous et nos amis. Où les étoiles scintillantes séchent les pleurs. Où la vie est poésie. Merci de tout cœur. Comme un filet d'eau scintillant sur la roche. Nous cherchons la lumière toujours plus proche.

• **BIDIZ BIDE:** À Travers sentiers, chemins et routes. Quatre frères chassent heurts et malheurs. Ils chantent la paix, la vie et ne craignent pas les joies. Prêts à dénoncer la torture et la misère des coeurs.

• **ORROITZAPEN:** Jouant sans horreur. Sur cette terre sèche. Par cette chaude après-midi. Nos désirs s'étaient éveillés. Quand nos corps trempaient de joie ne firent plus qu'un. Dans notre rêve nous nous sommes endormis.

• **EMAKUME:** Femme. Tu es ma compagne. Mon amie dans ma solitude. Mon sauveur le plus doux. Mon rêve le plus doux. Tu offres ta vie, ton travail et ta lutte. Pourtant, tu es joueuse et optimiste.

• **UDA:** Tu nous a quittés un soir. Tu es partie bien trop vite. Pour l'amour, pour l'espoir. Pour ton pays, toujours prête pour la lutte. Cette année, notre fleur de été. S'est prématurément fanée. Le 21 juin, le fruit est tombé.

• **ADITU DUT:** "Le Basque vint du français". Comme l'ajalge noir du corbeau... Juges, procureurs, ronds de cuir. Vos effets de manche vous semblent honnêtes. Pour vous, nous sommes coupables à priori. Notre seule erreur est de vouloir notre survie.

• **INTSUMITU:** Insomnie. J'ai entendu ton père. Les forces de l'ordre. Ont encadré ma maison. Comme si j'étais un malfaiteur. L'un des gardes me dit: "Parlez-moi en basque". "Ton frère doit prendre les armes pour la France". Mon frère n'a pas l'intention. De servir la France. Il défendra la terre de son père. Et il restera jamais ses frères.

• **ARDI SALDUA:** Comme un troupeau sans berger. Perdu, désemparé, bon fils des amis. Persécuté par les chiens. Dans le froid et la nuit. Dans un lit glacé, ai-je cherché le soleil. Solitude maudite. Pourquoi me persécutent-ils? La lutte est ma seule compagne. Me suis-ont tout volé. Si ont ne peut rien pour. Pour mémoire et intérêt. Pour le pouvoir et l'argent. Signez des traités, sans vergogne. Jusqu'à vous couvrir. Vous dans l'or et nous dans la terre. Pourtant, même si on veut nous brader. Nous voulons vivre chez nous.

• **TRIPAN MIN:** Il me fait mal au ventre... Nous avons diné et parlé de politique. J'ai crié "Gora Euzkadi" et le "Saló Basco". Me ont agredé... On l'a libéré... Je me suis évanoui... Je l'ai retrouvé... Je l'ai fait mal au ventre...

• **AMETS BAT:** J'ai rêvé pour toi. D'un monde couvert de fleurs. De riser, de gaieté et de chaleur. Dominants, conseillers et autres bureaucrates. Étaient devenus les "gardiens de l'amitié".

• **KATEAK:** Je ne suis pas né pour être dans une cage. Et on m'a condamné à vivre caché. Jour et nuit le regard déformé. Mon seul espoir est de retrouver vivants. Sur mes montagnes. La rouille s'agrippe mes chèvres. La liberté m'apportera une nouvelle vie.

• **KANTA BERRI:** Tu, la chanson qui m'inspire mon pays. Sois pour les prisonniers le poète lumineux de la liberté. Cependant, il en faudra bien d'autres encore pour que vive Euzkadi.